

Laki

maa-aineslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maa-aineslain (555/1981) 2 §, 4 b §:n 2 momentti, 7 §:n 2 momentti, 13 §:n 3 momentti, 14 §:n 5 momentti, 15 §:n 2 momentti, 16 §:n 3 momentti, 19 §:n 3 momentti, 20 a §, 20 c §:n 2 momentti, 23 §:n 3 momentti, 23 a §:n 2 momentti ja 23 b §:n 4 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 2 §, 7 §:n 2 momentti, 15 §:n 2 momentti, 16 §:n 3 momentti, 19 §:n 3 momentti ja 23 a §:n 2 momentti laissa 1577/2009, 4 b §:n 2 momentti ja 14 §:n 5 momentti laissa 977/2017, 13 §:n 3 momentti ja 20 c §:n 2 momentti laissa 1407/2019, 20 a § laissa 424/2015, 23 §:n 3 momentti laissa 764/2023 ja 23 b §:n 4 momentti laissa 557/2021, seuraavasti:

2 §

Poikkeukset soveltamisalaan

Tämä laki ei koske:
1) kaivoslakiin (621/2011) perustuvaa aineiden ottamista;
2) rakentamisen yhteydessä irrotettujen aineiden ottamista ja hyväksikäyttöä, kun toimenpide perustuu viranomaisen antamaan lupaan tai hyväksymään suunnitelmaan;
3) sellaista aineiden ottamista vesialueella, johon vesilain (587/2011) mukaan vaaditaan Lupa- ja valvontaviraston lupa.

4 b §

Ottamisen ohjaus ja valvonta

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo tämän lain mukaista toimintaa sekä 4 a §:ssä tarkoitettun yhteisen luvan mukaista toimintaa silloin, kun toiminnan lupa-asian käsittely kuuluu valtion ympäristölupaviranomaisen toimivaltaan.

---

7 §

Lupaviranomainen ja lausunnot

Ennen luvan myöntämistä lupaviranomaisen on pyydettävä Lupa- ja valvontaviraston lausunto, milloin:
1) alueella on valtakunnallista tai muutoin huomattavaa merkitystä luonnonsuojelun kannalta;
2) alueella on merkitystä vesien suojelun kannalta; tai
3) aineiden ottaminen vaikuttaa välittömästi toisen kunnan alueeseen.

---

13 §

Lupahakemuksen tiedoksianto ja lupahakemuksesta tiedottaminen

---

Jos hakemus koskee ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa tarkoitettua hanketta, Lupa- ja valvontavirastolle on varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen hakemuksesta. Rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kyseessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, voi esittää mielipiteensä hakemuksesta.

---

14 §

Valvontaviranomainen ja hallintopakkoasia

Edellä 1 ja 2 momentissa valvontaviranomaiselle säädetty oikeudet ja velvoitteet koskevat Lupa- ja valvontavirastoa sen valvoessa 4 a §:ssä tarkoitetun yhteisen luvan mukaista toimintaa kunnassa.

15 §

Ottamisen keskeyttäminen

Lupa- ja valvontavirasto voi 1 momentissa säädetyn edellytyksin myös keskeyttää ottamisen silloin, kun ottaminen kohdistuu alueelle, jolla on luonnonsuojelun kannalta valtakunnallista tai muutoin huomattavaa merkitystä, tai alueelle, jolla on merkitystä tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen suojelun kannalta.

---

16 §

Lupamääräysten muuttaminen, lupapäätöksestä poikkeaminen ja luvan peruuttaminen

---

Edellä 2 momentissa tarkoitettu muutos on merkittävä lupa-asiakirjoihin ja ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle.

19 §

Lupapäätöksen tiedoksianto ja lupapäätöksestä tiedottaminen

Ottamisluvasta on lisäksi viivytyksettä ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle.

---

20 a §

Valitusoikeus

Valitusoikeus tämän lain mukaiseen lupapäätökseen on:

- 1) asianosaisella;
- 2) kunnan jäsenellä;
- 3) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 5) Lupa- ja valvontavirastolla sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- 6) muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Lupa- ja valvontavirastolla on lisäksi oikeus valittaa yleisen ympäristön- ja luonnonsuojeluedun valvomiseksi tai muusta perustellusta syystä sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tekemää lupapäätöstä tai kumonnut lupapäätöksen.

20 c §

Menettely muutoksenhakutuomioistuimessa

Hallinto-oikeuden päätös on toimitettava valittajalle ja päätöksen jäljennös sitä pyytäneille asianosaisille sekä lupaa koskevassa asiassa toiminnanharjoittajalle, jollei tämä ole valittajana. Jäljennös päätöksestä on lisäksi toimitettava kunnan valvontaviranomaiselle sekä Lupa- ja valvontavirastolle.

23 §

Valvontamaksu ja valtion avustus

Kun edellä 4 a §:ssä tarkoitetun lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, lupahakemuksen tarkastamisesta ja yhteisen luvan valvonnasta aiheutuvien kustannusten perimiseen sovelletaan, mitä rakentamislain 79 §:ssä säädetään rakennustyön valvonnasta kunnille suoritettavasta maksusta. Kun 4 a §:n mukaisen lupa-asian ratkaisee Lupa- ja valvontavirasto, lupahakemuksen tarkastamisesta ja valvonnasta aiheutuvien kustannusten perimiseen sovelletaan, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään.

23 a §

Ilmoittamisvelvollisuus

Lupaviranomaisen on vuosittain ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten perusteella otetun aineksen määrä ja laatu.

---

23 b §

Tietojärjestelmä

Tietojärjestelmää ylläpitävät Lupa- ja valvontavirasto ja Suomen ympäristökeskus, jotka toimivat luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) tarkoitettuina rekisterinpitäjinä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026.

Helsingissä 27.6.2025

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen